

Závěrečná zpráva

(projednaná dne 10. 11. 2017)

k řešení úkolu zařazeného do Plánu standardizace – Programu rozvoje technické normalizace na rok 2017

Název úkolu:	„KOORDINACE ZAPOJENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ V ISO COPOLCO PRO ROK 2017“ (dále jen „dílo“)
Číslo úkolu:	17SV_PRTN 07
Objednatel:	Česká republika – Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, organizační složka státu (ÚNMZ)
Zhotovitel:	Kabinet pro standardizaci, o.p.s. (KaStan)
Řešitel:	(KaStan), Ing. Libor Dupal
Termín splnění:	do 15. 11. 2017
Smluvní cena:	150. 000,- Kč (slovy stopadesátitisíc) včetně DPH - čerpání v příloze 1

1. Předmět závěrečné zprávy:

Informovat objednatel o splnění rozsahu prací dle smlouvy citované výše, tj. v rozsahu (výsledky díla dle čl. 2, odst. 2 smlouvy).

Rekapitulace výstupů:

A. Jednání národní pracovní skupiny pro ISO COPOLCO (2 zasedání)	Splněno
B. Mezinárodní zapojení ve vztahu k ISO COPOLCO, souhrnná informace/zpráva	Splněno
C. Informace pro „e-newsletter“ ISO COPOLCO	Splněno
D. Plnění Národního „sektorového“ programu priorit pro zapojení spotřebitelů do normalizace, vyhodnocení	Splněno
E. Vyhodnocení naplňování strategie ISO 2016 – 2020 na národní úrovni za r. 2017	Splněno
F. Aktualizace přehledu dokumentů ISO/IEC a CEN/CLC a navržení závěrů a doporučení priorit k překladům, šíření	Splněno
G. Návrh dalšího postupu a kroků, zejména ve vztahu ke spotřebiteli	Splněno
H. Závěrečná zpráva, oponentura, administrace a řízení projektu	Splněno

Poznámka: V textu je vícekrát odkaz na KONCEPCI PRO ZAPOJENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ DO TECHNICKÉ NORMALIZACE 2017–2021. Bude zkráceně uváděn jako Koncepce 21.

2. Oponenti řešení:

Ing. Andrea Peková, ÚNMZ - odbor technické normalizace,
Petr Brynda, Asociace spotřebitelských organizací, Sdružení Spotřebitel.cz,
Ing. Petr Mamula, CSc., Občanské sdružení pro bezpečnost potravin a ochranu spotřebitele

3. Plnění zadání, výsledek řešení:

Spolupráce zhotovitele a objednatele: Ve smyslu zadání (smlouva čl. 7, odst. 4) byla zajištěna průběžná komunikace k řešení včetně realizace kontrolních dnů (26. 6. „velká“ pracovní schůzka včetně účasti oponentů, další pak v průběhu a na závěr řešení) se jmenovaným zástupcem objednatele.

A. Jednání národní pracovní skupiny pro ISO COPOLCO

- Řešitel zajistil fungování existujících struktur pro koordinaci zapojení spotřebitelů do normalizace v rámci ISO COPOLCO.
- Úkoly **národní pracovní skupiny pro ISO COPOLCO** vykonává Programový výbor Kabinetu pro standardizaci, složený ze zhruba deseti partnerských zainteresovaných stran. Aktuální problematikou se dále podle potřeby zabývá užší Operativní výbor. Tato osvědčená pracovní struktura byla dále využívána a dle možností rozvíjena. Předpokládala se dvě zasedání Pracovní skupiny, což se naplnilo, a setkávání Operativního výboru dle potřeby.
- Ve smyslu uvedeného v předchozím odstavci se národní pracovní skupina pro ISO COPOLCO sešla ve dnech 10. 3. 2017 a 27. 10. 2017. Složení skupiny k dispozici [Zde](#), k programům zasedání více [Zde](#).

B. Mezinárodní zapojení ve vztahu k ISO COPOLCO, souhrnná informace/zpráva

Viz příloha 2

C. Informace pro „e-newsletter“ ISO COPOLCO

- V minulých letech byli členové ISO COPOLCO v elektronickém komunikačním nástroji ISO e-newsletter pravidelně informováni o vývoji v ČR ve vztahu k praktické aplikaci modelu zapojení spotřebitelů do normalizace. Informace o životaschopném modelu se dočkaly zájmu členů.
- Obvykle 1x ročně je vybrána a připravena aktuální informace o dosažených výsledcích prostřednictvím člena (ÚNMZ).
- V letošním roce byla zpracována informace o zpracování Koncepce 21 (TOWARDS STANDARDIZATION IN THE 21ST CENTURY – ...in deeds, not just words!). Podklad byl zaslán rovněž do ANEC. Do obou organizací byl příspěvek odeslán v září, publikován bude ve IV. čtvrtletí. Uveden je v příloze 3.
- Po dohodě s objednatelem bude zpracován ještě příspěvek o podpoře norem pro turistické služby – po naplnění úkolu SV/PRTN podpořeného ÚNMZ.
- Do uvedených médií byly na počátku roku poskytnuty též příspěvky o loňské akci SČS/KaStan o průzkumu otevřítelnosti obalů.

D. Plnění Národního „sektorového“ programu priorit pro zapojení spotřebitelů do normalizace, vyhodnocení

- Národní „sektorový“ program priorit pro zapojení spotřebitelů do normalizace byl připraven před několika lety, aby sloužil jako východisko pro zapojení spotřebitelů do normalizačních procesů. Je koncipován na sektorovém základě a tedy na působení v jednotlivých výrobních oblastech. (Na vysvětlenou: [Koncepce 21 \(http://www.top-normy.cz/users/files/temata-norm/01-politiky-planovan/Koncepce-zapojeni-2017plus_10-Fin.pdf\)](http://www.top-normy.cz/users/files/temata-norm/01-politiky-planovan/Koncepce-zapojeni-2017plus_10-Fin.pdf) připravená na počátku r. 2017 má podstatně širší ambice a postihuje nejrůznější formy zapojení spotřebitelů. Národní „sektorový“ program priorit je „pouze“ podmnožinou koncepce.
- Národní sektorový program byl několikrát aktualizován. Vystaven je [Zde \(http://www.top-normy.cz/temata-normalizace/01-politiky-procesy-plany/b-planovani.php\)](http://www.top-normy.cz/temata-normalizace/01-politiky-procesy-plany/b-planovani.php).
- V příloze 4 je uvedeno plnění programu za rok 2017.

E. Vyhodnocení naplňování strategie ISO 2016 – 2020 na národní úrovni za r. 2017

- ISO schválila a vydala Strategii ISO 2016-2020, která přehledně a názorně podává informaci o významu a smyslu této organizace a o technických normách obecně.
- Cílem úkolu PRTN v roce 2016 bylo Strategii přeložit do češtiny a zprostředkovat širší veřejnosti. (český text Strategie je zde: http://www.unmz.cz/files/normalizace/Strategie_ISO_2016-2020_cz.pdf)
- Strategie se pak stala i jedním z východisek pro Koncepti zapojení českých spotřebitelů do TN.
- V příloze 5 je proveden aktuální rozklad k plnění Strategie ISO 2016-2020 z hlediska spotřebitelů na národní úrovni.

F. Aktualizace přehledu dokumentů ISO/IEC a CEN/CLC a navržení závěrů a doporučení priorit k překladům, šíření

- Viz příloha 6
- Podklad zahrnuje doporučení k překladu do češtiny (případně zavedení jako TNI).

G. Návrh dalšího postupu a kroků, zejména ve vztahu ke spotřebiteli

Na základě Koncepce 21 a vyhodnocení aktivit úkolu popsaného v této závěrečné zprávě a dále na základě oponentních posudků k řešení tohoto úkolu a oponentního projednání, je třeba usilovat o smluvní spolupráci na systematickém zapojení SČS a Kabinetu do procesů technické normalizace a příbuzných oborů jménem a v zájmu spotřebitelů.

Při tom zejména:

- Působit k systematictějšímu přístupu na mezinárodní, evropské a národní úrovni k plnění a vyhodnocování strategických dokumentů
  - Strategie ISO 2016 – 2020
  - Strategická vize pro evropské normy (2012)
  - Společná iniciativa pro evropskou normalizaci (2016)

s cílem na národní úrovni aplikovat zapojení spotřebitelů v procesech standardizace a technické normalizace zejména, a zohledňovat zájem spotřebitelů i v nástrojích a produktech těchto procesů, s dosažením rovnováhy mezi spotřebitelskými a obchodními zájmy, a to na strategické i operativní úrovni. Zhotovitel ve spolupráci např. se SČS je připraven se do takových procesů, včetně těch hodnotících zapojovat.

- Posilovat zastoupení spotřebitelů v poradních, řídicích a kontrolních orgánech ve vztahu k normalizaci a k dalším standardizačním platformám, a to jak na evropské/mezinárodní úrovni (ANEC, ISO COPOLCO), ale i na národní, neboť nelze rozvíjet zahraniční působení bez národního zázemí. Proto bude prosazováno zastoupení zástupce SČS/KaStan v poradních (popř. kontrolních) orgánech národního normalizačního orgánu – ÚNMZ / resp. ČAS.

Nadále nicméně pokračovat v aktivním působení v mezinárodní pracovní skupině ISO/COPOLCO/WG 3 pro zapojení spotřebitelů do normalizace a zajistit přípravu a dle možností účast zástupce spotřebitelů na plenárním zasedání.

- Posilovat podporu využívání pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC ve vztahu ke kvalitě norem a ke kvalitě výrobků a služeb. SČS/KaStan zajišťuje pravidelnou aktualizaci seznamu pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC a dalších dobrovolných norem a normativních dokumentů ve vztahu ke spotřebitelům, s doporučením pro překlady. Některé překlady byly skutečně realizovány, v r. 2017 jeden (ISO/IEC Guide 46 Srovnávací zkoušení). Zejména je ale nezbytné zajistit cílenou podporu

aplikace pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC a dalších dobrovolných norem a normativních dokumentů ku prospěchu trhu a spotřebitelů. Ta aktuálně prakticky neexistuje. K tomu navrhuje:

- Přípravu publikace „Průvodce evropskými a mezinárodními normativními dokumenty“ - aplikace pokynů ISO/IEC a pokynů CEN/CENELEC a dalších dobrovolných norem a normativních dokumentů ku prospěchu trhu a spotřebitelů – k podpoře korektního trhu a spotřebitelů.
- Posilovat záměr označovat veřejně již ve fázi projektů ty návrhy budoucích norem, které přispějí k zohlednění zájmů a k lepší informovanosti o potřebách spotřebitelů. K tomu vypracovat hodnotící kritéria.
- Zapojovat se do prací na revizi norem a normativních dokumentů a pokynů ISO/IEC v rámci příslušných mezinárodních pracovních skupin.
- Pokračovat v úsilí o širší medializaci ISO a mezinárodní a evropské normalizace se snahou o synergie projektů a zdrojů.
- S ohledem na zřízení České agentury pro standardizaci (ČAS) jako státní příspěvkové organizace od 1. 10. 2017 - na výzvu oponenta úkolu uvádí zde zhotovitel výchozí představu o budoucí součinnosti s ČAS při řešení úkolů, formulovaných v Koncepci 21. Tato spolupráce bude předmětem rámcové smlouvy pro zapojení spotřebitelů prostřednictvím SČS a KaStan do standardizace sepsané s ÚNMZ. Na tomto postupu již vznikla shoda při osobním jednání SČS/KaStan – ÚNMZ/ČAS.

H. Závěrečná zpráva, oponentura, administrace a řízení projektu

- O realizaci celého projektu byla sepsána tato závěrečná zpráva o zajištění podpory zapojení do ISO COPOLCO, včetně vyhodnocení jednotlivých výše popsanych aktivit navrhovaného úkolu.
- Součástí procesu je zasedání oponentní komise, na jejímž základě byla tato zpráva dohotovena.
- O vybraných iniciativách souvisejících s řešením tohoto úkolu, plánech i konkrétních výstupech ISO a zejména ISO COPOLCO zveřejňuje řešitel úkolu informace na webu www.top-normy.cz.

Řešení realizovaného úkolu vedlo, či dále povede:

- Předmětem řešení úkolu byla koordinace zapojení a zastupování zájmů českých spotřebitelů v ISO COPOLCO (Výbor ISO pro spotřebitelskou politiku).
- Byly splněny všechny úkoly dle zadání ve smlouvě citované výše (výsledky díla dle čl. 2, odst. 2 smlouvy).
- Realizace úkolu vedla či dále povede k postupné implementaci Koncepce 21, včetně prohloubení systematického zapojení spotřebitelů do procesů technické normalizace na národní, evropské a mezinárodní úrovni.
- Za podstatnou součást řešení úkolu považujeme zviditelnění ÚNMZ jako člena ISO COPOLCO ve vztahu k podpoře zapojení spotřebitelů do standardizace. Věříme, že se i tento záměr podařilo naplnit.

V Praze dne 2017-11-07

Zpracoval: Ing. Libor Dupal, řešitel

Přílohy

Příloha 1	Rozpočet řešení projektu
Příloha 2	Mezinárodní zapojení ve vztahu k ISO COPOLCO, souhrnná informace/zpráva
Příloha 3	Informace pro „e-newsletter“ ISO COPOLCO
Příloha 4	Plnění Národního „sektorového“ programu priorit pro zapojení spotřebitelů do normalizace, vyhodnocení
Příloha 5	Vyhodnocení naplňování Strategie ISO 2016 – 2020 na národní úrovni za rok 2017
Příloha 6	Přehled dokumentů ISO/IEC a CEN/CLC ve vztahu ke spotřebitelským zájmům, rozklad

Příloha 1 Rozpočet řešení projektu

Plán standardizace – Program rozvoje technické normalizace	Náklady v Kč	
	s DPH	bez DPH
Výstupy, mezivýstupy		
Koordinace (za spotřebitele) zapojení národního člena ve strukturách ISO COPOLCO	150 000,00	123 966,95
Jednání národní pracovní skupiny pro ISO COPOLCO (2 zasedání)	14.000	
Mezinárodní zapojení ve vztahu k ISO COPOLCO, souhrnná zpráva	46.000	
Informace pro „e-newsletter“ ISO COPOLCO	4.000	
Plnění Národního „sektorového“ programu priorit pro zapojení spotřebitelů do normalizace, vyhodnocení	35.000	
Vyhodnocení naplňování strategie ISO 2016 – 2020 na národní úrovni za r. 2017	17.000	
Aktualizace přehledu dokumentů ISO/IEC a CEN/CLC a navržení závěrů a doporučení priorit k překladům, šíření	6.000	
Zviditelnění realizace úkolu na stránkách SČS/Kabinetu – www.top-normy.cz	8.000	
Závěrečná zpráva, oponentura, administrace a řízení projektu	20.000	
DPH		

Příloha 2 Mezinárodní zapojení ve vztahu k ISO COPOLCO, souhrnná informace/zpráva

Jedním z cílů Koncepce 21 je zajištění a posilování mezinárodního zapojení a zastoupení zájmů spotřebitelů. Cíl spočívá zejména v následujících aspektech působení KaStan/SCS na evropském a mezinárodním poli:

- Udržovat členství a zapojení českých spotřebitelů v řídicích strukturách ANEC a posilovat odborné zapojení v pracovních skupinách ANEC.
- V návaznosti na úkoly v rámci koordinace spotřebitelů pro národního člena ISO COPOLCO rozvíjet a posilovat formy přímého zapojení v pracovních strukturách ISO COPOLCO.
- Posilovat zapojení, systematické či alespoň příležitostné, v dalších evropských a mezinárodních strukturách ve vztahu ke spotřebitelům, technickým předpisům a normám (např. EHK OSN).
- V rámci zmíněných organizací či na dalších mezinárodních platformách a fórech prezentovat zkušenosti ČR v oblasti zapojení spotřebitelů, zviditelňovat dosažené úspěchy, navazovat nová partnerství a české zkušenosti konfrontovat se zahraničními s dopadem na rozvoj a zlepšování českého modelu a přístupu.
- Vazba na mezinárodní zapojení se ovšem prolíná úzce i do jiných cílů Koncepce 21.

Podmínkou pro naplňování tohoto cíle je zajištění takových finančních zdrojů, které umožní systematické působení. To se daří jen velmi dílčím způsobem, přesto byla řada konkrétních aktivit realizována, částečně ze zdrojů krytých ÚNMZ, např. v rámci realizace úkolu KOORDINACE ZAPOJENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ V ISO COPOLCO PRO ROK 2017, ale i dalších. Následuje stručná bilance.

a) Zviditelňování vývoje v zapojení českých spotřebitelů do normalizace na mezinárodních platformách

- Informace pro „e-newsletter“ ISO COPOLCO
  - V minulých letech byli členové ISO COPOLCO v elektronickém komunikačním nástroji ISO e-newsletter pravidelně informováni o vývoji v ČR ve vztahu k praktické aplikaci modelu zapojení spotřebitelů do normalizace. Informace o životaschopném modelu se dočkaly zájmu členů.
  - Obvykle 1x ročně je vybrána a připravena aktuální informace o dosažených výsledcích prostřednictvím člena (ÚNMZ). V letošním roce byla zpracována informace o zpracování Koncepce 21 (TOWARDS STANDARDIZATION IN THE 21ST CENTURY – ...in deeds, not just words!). Podklad byl zaslán rovněž do ANEC. Do obou organizací byl příspěvek odeslán v září, publikován bude ve IV. čtvrtletí. Uveden je v příloze 3.
  - Po dohodě s objednatelem bude zpracován ještě příspěvek o podpoře norem pro turistické služby – po splnění projektového úkolu podpořeného ÚNMZ.
  - Do uvedených médií byly na počátku roku poskytnuty též příspěvky o loňské akci o průzkumu otevřítelnosti obalů.
- Byl vydán tištěný materiál ve dvoujazyčné verzi k přiblížení zmíněné Koncepce 21 i zahraničním zájemcům.
- Příležitostí ke zviditelnění ČR a aktivit SČS/KaStan bylo zářijové zasedání pracovní skupiny cNEC pro domácí spotřebiče. Organizačně jsme akci připravovali, konferenční zázemí poskytl ÚNMZ.
- Sekretariát ISO COPOLCO před několika lety otevřel webovou stránku „Consumer directory“ zaměřenou na zlepšení informovanosti členů a veřejnosti obecně o zapojení spotřebitelů v jednotlivých členských zemích ISO (www.iso.org/isoconsumerdirectory). V minulých letech byla připravena nová informace, v nové struktuře, na které zhotovitel úzce spolupracoval, která byla v r. 2017 dopracována a prostřednictvím ÚNMZ vložena do systému (v době tvorby této závěrečné zprávy ještě nová podoba nebyla zpřístupněna na webu ISO).

b) SČS/KaStan jsou zapojeny do pracovních a řídicích /kontrolních orgánů

- ANEC (General Assembly, Steering Committee, několik pracovních skupin);
- ISO COPOLCO – pracovní skupina WG 3 pro zapojení spotřebitelů do standardizace a pro vzdělávání v normalizaci;
- Pracovní skupiny CEN, CLC, ISO (TC, WG apod.): seznam smluvně zabezpečených TC/SC prostřednictvím KaStan
  - ISO/PC 245 Cross-border trade of second-hands goods
  - ISO/ PC 294 Guidance on unit pricing
  - ISO/ PC 303 Consumer warranties
  - ISO/PC 311 Vulnerable consumers
  - Dále - KaStan se stal členem pracovní skupiny ÚNMZ k CEN/CLC/TC 10 Výrobky spojené se spotřebou energie – Aspekty materiálové efektivity pro ekodesign.
  - Zpracovány připomínky k revidovaným pokynům ISO/IEC 76 (Služby), ISO/IEC 14 (Informace pro spotřebitele na výrobcích), ISO/IEC 41 (Packaging — Recommendations for addressing consumer needs) aj.
  - Na žádost ÚNMZ poskytuje KaStan stanoviska k návrhům nových pracovních položek, které navrhuje COPOLCO.
- Ve vztahu k plenárnímu zasedání ISO COPOLCO v červnu 2017 byla vyhodnocena témata pro workshop a Plenární zasedání ISO COPOLCO s ohledem na sektorový program priorit pro zapojení spotřebitelů; protože z důvodu lokality konání zasedání (Kuala Lumpur) nebylo možné zajistit naši účast, byl připraven pro ÚNMZ dopis určený pro sekretariát ISO COPOLCO s pozitivním vyjádřením k připraveným dokumentům.
- Zhotovitel připravil pro ÚNMZ doporučení pro volbu nového předsedy ISO COPOLCO (Argentina).
- Zhotovitel zajistí finanční prostředky z vlastních zdrojů na osobní účast na zasedání pracovní skupiny ISO COPOLCO v Ženevě na konci listopadu 2017.
- Zhotovitel zajistil distribuci informací zasílaných prostřednictvím ÚNMZ ze sekretariátu ISO COPOLCO. K tomuto účelu byli využiti všichni partneři v rámci národní Pracovní skupiny ISO COPOLCO. Dle potřeby byly podklady konzultovány a navrhována stanoviska či podklady pro jednání.

c) Podpora používání norem (ISO/IEC, CEN/CLC, obecně)

- V roce 2017 uzavřel ÚNMZ kontrakt s KaStan na zajištění překladu jednoho normalizačního dokumentu ISO k zavedení do soustavy ČSN (srovnávací testování).
- Při příležitosti Světového dne normalizace pořádalo SČS/KaStan den otevřených dveří, k odborné diskusi témat týkajících se Smart Cities a konkrétních příkladů přínosů normalizace, včetně účasti tisku.
- Byla vydána v dotisku publikace Příručka správné praxe pro bezpečný provoz veřejných zařízení, založená na podpoře aplikace evropských norem.
- Byly vydány publikace pro poskytovatele služeb a spotřebitele o významu norem v oblasti kvality turistických služeb cestovních kanceláří (dobrodružné cesty).
- Řešen úkol spočívající v průzkumu a kampani k otevřítelnosti obalů výrobků seniory, včetně podpory aplikace norem.

Příloha 3 Informace pro „e-newsletter“ ISO COPOLCO**2017, Information for ISO and ANEC e-newsletters****TOWARDS STANDARDIZATION IN THE 21ST CENTURY – ...in deeds, not just words!**

The Cabinet for Standardization (KaStan) is a public service company, established by the **Czech Consumer Association** (SČS). Carrying out and providing publicly beneficial services to promote involvement of consumers in technical standardization and related processes at national, European and international levels are the basis of KaStan's mandate.

SČS and KaStan have developed a new “CONCEPT FOR THE INVOLVEMENT OF CZECH CONSUMERS IN STANDARDIZATION 2017–2021”. The Concept presents Czech consumers vision of the role standards should play in the life of average consumers by 2021 and the manner by which their interests could be ensured through standardization.

The consumer ‘**Vision 21**’ presumes that *the safety and quality of products and services on the Czech market – as an integral part of the EU internal market – are, inter alia, secured by means of standards to a degree comparable to the “traditional” Western European EU and EEA countries; all tools in the area of standardization (quality infrastructure) show to be beneficial for the consumer and for a transparent and fair market; in order to achieve such a level, it is necessary to have functional tools that ensure that consumers are involved in the development, and/or the adoption of standards, and so that consumer interests are taken properly into account.*

The Concept covers a wide range of measures that are designed to meet five objectives set down in the document - Effective involvement of consumers in standardization; Balanced regulatory framework based on legislation and standards; Professional capacity building, co-operation with partners, awareness raising and heightening the visibility of standards; International involvement and representation; and - Funding of consumer involvement. The text of the Concept itself was discussed and drawn up in co-operation with a variety of market participants, as part takers.

Reaching the goals set by Vision 21 is a major challenge for the Cabinet and the Association. Standards are a very important tool for a fair market to function, and if any of the concerned parties in the standardization process – including the “weaker” ones – are omitted, it will lead to a malfunctioning market. We must consistently recall that although it is crucial to involve the consumers in the process of standard development or transposition in the national standardization system it is of prime importance to promote also the practical application of standards and other normative documents (ISO/IEC or CEN/CLC guides) at national level. The objectives and specific measures of the Concept therefore concentrate before all on this issue.

KaStan and SČS therefore hope that co-operation with and support of other stakeholders, including national standardization body, will lead to the achievements set out by Vision 21.

A simplified presentation of the Concept was done in a booklet set in the bilingual version (Czech – English) (see [here](#)¹).

Contacts for questions: Libor Dupal, dupal@regio.cz

¹ <http://www.konzument.cz/users/publications/10-top-normy/300-krok-ke-standardizaci-pro-21-stoleti-nejen-slovy.pdf>

Příloha 4 Plnění Národního „sektorového“ programu priorit pro zapojení spotřebitelů do normalizace, vyhodnocení**NÁRODNÍ „SEKTOROVÝ“ PROGRAM PRIORIT PRO ZAPOJENÍ SPOTŘEBITELŮ DO NORMALIZACE****Aktualizovaný pro roky 2016 a následující****Průběžné hodnocení plnění 2017 (barevně vyznačeno)**

Pro léta 2013-2014 byl prvně na základě analýzy potřeb českých spotřebitelů zpracován program, který je východiskem pro koordinaci zapojování spotřebitelů do technické normalizace. Program byl od té doby několikrát aktualizován. Poslední aktualizace byla provedena na počátku roku 2016.

Program má přispět k větší srozumitelnosti a transparentnosti aktivit při spolupráci různých partnerů v oblasti zapojení spotřebitelů do normalizace.

(A) Politiky, programy, procesy

Systematické zapojování do tvorby politik, programů a plánů atd., které jsou pro zástupce spotřebitelů východiskem pro konkrétní zapojení do technické normalizace a souvisejících procesů.

- Účast na práci v ANEC
  - o Zapojení v řídicích orgánech ANEC (General Assembly, Steering Committee).
  - o Zapojení v pracovních skupinách ANEC.

Plnění (A1): Plněno

- Zapojení v řídicích orgánech ANEC: L. Dupal
- Zapojení v PS ANEC: M. Byrtusová (ITC), M. Živcová (domácí spotřebiče), L. Dupal (výrobky pro děti).
- V září 2017 se v Praze konalo výjezdní zasedání ANEC WG DOMAP (domácí spotřebiče). Akci připravoval Kabinet.

- Zapojení ve strukturách ISO COPOLCO, popř. ISO
  - o Zajištění koordinace spotřebitelů pro ÚNMZ ve věcech členství v ISO COPOLCO (roční kontrakty s ÚNMZ), s cílem podpory Strategie ISO 2016-20.
  - o Účast v Pracovní skupině 3 ISO COPOLCO pro zapojení spotřebitelů do normalizace a pro školení (členem je ředitel SČS zastupující ÚNMZ).
  - o V případě lidských a finančních zdrojů zvážit účast v další PS (Bezpečnost výrobků).
  - o Výkon smluvního zpracovatele norem – zejména jejich přejímání překladem, zejména v oblasti bezpečnosti a kvality výrobků a služeb.

Plnění (A2): Plněno

- V roce 2017 ÚNMZ opět podpořilo koordinaci spotřebitelů v oblasti ISO COPOLCO pro národního člena ISO COPOLCO; v letošním roce je ústředním motivem podpora strategie ISO.
- L. Dupal je členem v PS 3 ISO COPOLCO. Předmětem zapojení v r. 2017 byla zejména finalizace podkladu za ČR do Consumer Directory pro zapojení v členských zemích ISO COPOLCO.
- Aktuálně se nejeví jako reálná možnost rozšiřování zapojení do dalších pracovních skupin, nicméně SČS/KaStan velmi pečlivě sledují vývoj PS pro služby. Tato PS se nyní jeví i atraktivnější pro zapojení než bezpečnost výrobků.
- V roce 2017 uzavřel ÚNMZ kontrakt s KaStan na zajištění překladů jednoho pokynu ISO/IEC k zavedení jako TNI (ISO/IEC Guide 46 Comparative testing - srovnávací zkoušení).
- Seznam TC/SC smluvně zabezpečených prostřednictvím KaStan

- o ISO/PC 245 Cross-border trade of second-hands goods

- ISO/ PC 294 Guidance on unit pricing
- ISO/ PC 303 Consumer warranties
- ISO/ PC 311 Vulnerable consumers
- Dále - KaStan se stal členem pracovní skupiny ÚNMZ k CEN/CLC/TC 10 Výrobky spojené se spotřebou energie – Aspekty materiálové efektivnosti pro ekodesign.
- Zpracovány připomínky k revidovanému pokynu ISO/IEC 76 (Služby), ISO/IEC Guide 14 (Informace pro spotřebitele) a ISO/IEC 41 (Obaly)

(B) Nástroje chování trhu

- Podílení se na řešení specifických otázek vnitřního trhu EU, ochrany spotřebitele na něm, včetně specifických aspektů zvláště zranitelného spotřebitele, udržitelné společnosti, společenské odpovědnosti organizací apod.
- Podpora strategických dokumentů EU a ISO na prioritní zaměření na spotřebitele, včetně:
  - Podpory uplatňování norem s cílem maximalizovat užitek a prospěch uživatelů norem; posilování spolupráce se vzdělávacími institucemi k dosažení tohoto cíle.
  - Zúžitkování dosavadních zkušeností k dalšímu rozvíjení a uplatňování správné praxe pro účinnou koordinaci a monitoring zapojení stran do normalizace a další rozvíjení „našeho“ modelu zapojení spotřebitelů, případně dalších stran do normalizace.
- Věnovat specifickou pozornost potřebám zvláště zranitelných spotřebitelů (děti, senioři a zdravotně postižené osoby).
- Zviditelnění správné praxe partnerům na mezinárodním poli (např. členům ISO COPOLCO).
- Zapojovat se systematicky do národních struktur ve vztahu ke společenské odpovědnosti organizací, udržitelné společnosti, prosazovat pohledy spotřebitelů, sledovat vývoj a zkušenosti ze zahraničí.

Plnění (B): Plněno

- SČS a KaStan jsou i v tomto roce zapojeny do více projektů řešení specifických otázek vnitřního trhu EU, ochrany spotřebitele na něm, včetně specifických aspektů zvláště zranitelného spotřebitele, udržitelné společnosti, společenské odpovědnosti organizací apod. Kde to lze, jsou prosazovány principy a nástroje normalizace.
- Ve vztahu k ÚNMZ plní SČS/KaStan

- úkoly dle seznamu smluvně zabezpečených TC/SC – viz výše (A1).
- zajištění překladu jednoho pokynu ISO/IEC pro zavedení jako TNI (ISO/IEC Guide 46 Comparative testing - srovnávací zkoušení)
- úkoly zařazené do Strategické vize pro evropské normy / Programu rozvoje technické normalizace na rok 2017

- Koordinace zapojení českých spotřebitelů v ISO COPOLCO 2017
- „Dotisk Příručky správné praxe pro bezpečný provoz dětských hřišť a sportovišť“ a „Vydání letáku pro poskytovatele služeb a spotřebitele o významu norem v oblasti kvality turistických služeb cestovních kanceláří (dobrodružný cestovní ruch)“
- „Elektronické šíření informací prostřednictvím domény top-normy.cz a příprava a distribuce e-žurnálu“

- Z jiných zdrojů podpor, včetně vlastních plní SČS/KaStan

- úkol spočívající v průzkumu a kampani k otevíratelnosti obalů výrobků seniory, včetně podpory aplikace norem
- zviditelnění správné praxe zapojení spotřebitelů do normalizace partnerům na mezinárodním poli, včetně
  - vydání publikace ve dvojjazyčné verzi o koncepci zapojení českých spotřebitelů (Koncepce 21)

- vypracování a zaslání informace o zapojení spotřebitelů do technické normalizace do ISO COPOLCO a do ANEC pro zveřejnění v newsletters

- SČS je zapojeno v Národní platformě pro společenskou odpovědnost organizací.

(C) Výrobní normalizace

Prosazování efektivního zapojení spotřebitelů do normalizace v jednotlivých komoditách výrobků na úrovni národní, evropské i mezinárodní.

- Sledovat aplikaci platné a sledovat vývoj nové legislativy EU ohledně obecné bezpečnosti výrobků. Specificky věnovat pozornost tématům chemických rizik a nanotechnologií, doзору nad trhem, dosledovatelnosti původu apod.
- Sledovat vývoj a aktualizaci norem a pokynů ISO/IEC a CEN/CLC ve vztahu k bezpečnosti výrobků a oblastem ve vztahu k zájmům konečného spotřebitele (např. informace o výrobku, ochrana soukromí a osobních dat), ovlivňovat tyto procesy a prosazovat vydávání těchto norem a pokynů jako ČSN/TNI v překladu, anebo dohodnout jinou formu jejich publikování.
- Ve vztahu k normalizaci v jednotlivých výrobních sektorech se zaměřovat prioritně na oblasti
  - o bezpečnosti výrobků pro děti (chemická rizika, hračky a herní prvky, nábytek, obuv a textil apod.); (zásadní prioritou pro SČS zde bude zapojení do evropské normalizace pro dětskou obuv).
  - o domácích spotřebičů a dalších elektro-výrobků (včetně eko-značení);
  - o dalších průmyslových spotřebitelských výrobků a
  - o kvality a bezpečnosti potravin.

Plnění (C): Plněno

- SČS a KaStan sledují vývoj nové legislativy EU a norem ohledně obecné bezpečnosti výrobků a norem a pokynů ISO/IEC a CEN/CLC ve vztahu k bezpečnosti výrobků. Přehled dokumentů s doporučením k překladu je jednou z příloh k závěrečné zprávě úkolu pro ÚNMZ. Priority a zájmy jsou v souladu s prioritami uvedenými v programu.
- Zástupci SČS/KaStan působí v řadě TNK včetně výrobků pro děti, potraviny, elektro spotřebiče, nanotechnologie ad. Seznam byl aktualizován v roce 2017 (členství celkem v 13 TNK) při přípravě výstupu pro ISO CONSUMER DIRECTORY
- Zástupce SČS/KaStan (Dupal) je členem národního týmu pro stanovení požadavků pro EN pro dětskou obuv. Zároveň byl delegován ANEC pro koordinaci spotřebitelů v této věci. Aktivita tohoto orgánu byla ale z EK utlumena.
- SČS vydává edici tiskovin Jak poznáme kvalitu, viz <http://www.konzument.cz/publikace/jak-pozname-kvalitu.php>. V letošním roce bylo vydáno šest nových svazků
- SČS řídí a koordinuje činnost pracovní skupiny Potraviny a spotřebitel – viz <http://spotrebitelezakvalitou.cz/o-nas.php>.

(D) Normalizace ve službách

Prosazování efektivního zapojení spotřebitelů do normalizace v jednotlivých komoditách služeb na úrovni národní, evropské i mezinárodní.

- Prosazovat zavedení institutu obecné bezpečnosti služeb.
- Sledovat vývoj a aktualizaci norem a pokynů ISO/IEC a CEN/CLC ve vztahu k bezpečnosti služeb a oblastem ve vztahu k zájmům konečného spotřebitele (např. informace o službách, ochrana soukromí a osobních dat), ovlivňovat tyto procesy a prosazovat vydávání těchto norem a pokynů jako ČSN/TNI v překladu, anebo dohodnout jinou formu jejich publikování.
- Vyhodnocovat aktuální témata, která jsou velmi různorodá; hledat kapacity, jak se na co nejširší úrovni zapojovat. Zejména se zájem bude týkat následujících oblastí:

- Bezpečnost služeb
- Služby pro oblast turizmu
- Finanční služby
- Veřejné služby
- Doprava
- ICT služby, e-obchod

Plnění (D): Plněno

- SČS a KaStan sledují vývoj nové legislativy EU a norem ohledně bezpečnosti služeb a norem a pokynů ISO/IEC a CEN/CLC ve vztahu ke službám. Přehled dokumentů s doporučením k překladu je jednou z příloh k závěrečné zprávě úkolu pro ÚNMZ. Priority a zájmy jsou v souladu s prioritami uvedenými v programu.
- Problematiku bezpečnosti služeb se podařilo na náš podnět zahrnout konkrétními opatřeními do Národní spotřebitelské strategie přijaté na počátku roku 2015 vládou. Cílem je legislativní zakotvení obecné bezpečnosti. V rámci projednávání věcného záměru nového spotřebitelského kodexu s MPO jsme tento požadavek uplatnili.
- Specifické aktivity letos vyvíjí KaStan/SČS v oblasti

- Normalizace turistických služeb
- Bezpečného provozu dětských hřišť
- Finančních služeb.

(E) Podpora kvality a účasti 3. strany

Zapojovat se do procesů a podpory nástrojů, které spotřebitelé zajišťují kvalitu v oblasti výrobků i služeb.

- Zaměřit se ve zvýšené míře na životnost spotřebitelských výrobků.
- Zaměřit se ve zvýšené míře na funkčnost systémů zapojení třetí nezávislé strany do procesů posouzení shody.

Plnění (E): Plněno

- SČS ve spolupráci s KaStan realizuje i v roce 2017 - v návaznosti na pilotní projekt v roce 2016 – aktivity k rozšíření značky kvality na podporu zviditelnění životnosti výrobků.
- KaStan je správcem značky Ověřený provoz pro dětská hřiště a sportoviště, založené na účasti třetí strany a podpoře nezávislé kontroly.

Příloha 5 Vyhodnocení naplňování strategie ISO 2016 – 2020 na národní úrovni za r. 2017

s ohledem a s důrazem na úlohu Sdružení českých spotřebitelů a Kabinetu pro standardizaci při jejím naplňování na úrovni národní, evropské a případně i v mezinárodním rozměru

Strategie ISO na období 2016–2020 obsahuje 6 strategických směrů, jmenovitě:

1. Využití norem ISO všude
2. Tvorba špičkových norem prostřednictvím globálního členství v ISO
3. Zapojení zainteresovaných stran a partnerů
4. Personální a organizační rozvoj
5. Využívání technologií
6. Komunikace

V následujícím je proveden přepis Strategie a ke každému strategickému směru, popřípadě i ke konkrétním prioritám (dílčím cílům), které považujeme za případné komentovat ve vztahu k zadání, je připojen krátký „rozbor“, barevně vyznačený, a to s uvedením příkladů, kde SČS/KaStan se již podílejí na uplatňování a realizaci podobných opatření a dále s uvedením námětů či doporučení na budoucí řešení a zapojení.

Strategie ISO 2016–2020**1. Využití norem ISO všude**

Cílem ISO je vypracovávat mezinárodní normy, které jsou relevantní pro celý svět a využívají se všude.

Pro období 2016–2020 „využití norem ISO všude“ znamená:

- Zajistit ucelený a důvěryhodný soubor norem, který účinně využívá průmysl a který přináší zřejmé výhody jednotlivým ekonomikám
- Zpracovávat mezinárodní normy v jasném, srozumitelném jazyce, které jsou snadno čitelné a uživatelsky příjemné
- Umožnit členům ISO, aby úspěšně pronikali na trhy, podporovali použití norem ISO a zprostředkovali jejich obsah uživatelům
- Zvýšit míru využití norem jako podnikatelského nástroje
- Zjišťovat a uspokojovat měnící se potřeby uživatelů norem se zaměřením na to, jak by chtěli využívat normy ISO a jak by chtěli mít k nim zajištěnou dostupnost
- Zpracovávat podpůrné materiály, které doplňují mezinárodní normy a které mohou členové podle potřeby poskytnout uživatelům
- Poskytnout soubor mezinárodních norem pro posuzování shody použitelný pro všechna odvětví a všechny typy posouzení shody, který pomůže zajistit důvěru jednotlivých zainteresovaných stran v uplatňování norem
- Zavádět takové zásady na ochranu duševního vlastnictví, kterým budou rozumět a které budou dodržovat zpracovatelé i uživatelé norem

Existující zapojení a spolupráce

- Naplňování strategického směru 1 Využití norem ISO všude souvisí bezprostředně s účinným zapojením zainteresovaných stran do normalizačních procesů, a tedy i spotřebitelů. K tomu více uvádíme v rozboru

ke strategickému směru 3 (založení a fungování obecně prospěšné společnosti Kabinet pro standardizaci (KaStan)).

- Příklady konkrétního dosavadního zapojení spotřebitelů ve vztahu k naplňování strategie:
  - Zvýšit míru využití norem jako podnikatelského nástroje a zpracovávat podpůrné materiály, které doplňují mezinárodní normy a které mohou členové podle potřeby poskytnout uživatelům
    - Zviditelňování úlohy norem v různých oblastech výroby, služeb, uživatelů norem, s dopady na spotřebitele – publikace, semináře, a jiné formy:
      - Příručka správné praxe pro bezpečný provoz veřejných zařízení – dotisk příručky aktualizované a vydané v roce 2016
        - Na doporučení oponentní komise (2016) ÚNMZ schválil na rok 2017 dotisk příručky a zajistit její distribuci prostřednictvím výrobců či kontrolorů hřišť, aby se zvýšila účinnost jejího dopadu.
    - Normy pro dobrodružné cesty
      - ÚNMZ podpořil vydání publikací k podpoře používání balíčku norem ISO pro aktivity dobrodružných cest. Komunikace mezi spotřebiteli a poskytovateli služeb byla posílena uspořádáním kulatého stolu.
    - Normativní řešení snadnosti otevíratelnosti obalů
      - V roce 2017 vede SČS/KaStan kampaň mezi výrobcí a obchodem ohledně otevíratelnosti obalů ve vztahu k seniorům. K tématu byl proveden on-line průzkum a uspořádán kulatý stůl.
  - Zjišťovat a uspokojovat měnící se potřeby uživatelů norem se zaměřením na to, jak by chtěli využívat normy ISO a jak by chtěli mít k nim zajištěnu dostupnost
    - Překlady norem a pokynů k zavedení do soustavy ČSN
      - SČS/KaStan již před více lety iniciovaly a poté prosazovaly překlady do češtiny ISO/IEC a CEN/CLC norem a jiných dokumentů (pokynů) ve vztahu ke spotřebiteli. Na realizaci překladů vybraných dokumentů se postupně i podílely. V roce 2017 se jedná o překlad pokynu ISO/IEC o srovnávacím zkoušení.

Návrhy k příštímu zapojení a spolupráci

- Nově zpracovaná Koncepce 21 zahrnuje systémová opatření k podpoře používání norem.
- Aplikovány budou zkušenosti z letošního roku. Výběr sektorů k návrhu na podporu bude založen na národním sektorovém programu, na aktuálním seznamu normalizačních dokumentů ISO/IEC a CEN/CLC ve vztahu ke spotřebitelům a na dalších podkladech.

2. Tvorba špičkových norem prostřednictvím globálního členství v ISO

Stěžejní silnou stránkou ISO je decentralizovaný, profesionální systém pro zpracovávání mezinárodních norem, který se opírá o členy organizace ISO. Právě prostřednictvím svých národních členů dokáže ISO

identifikovat a uspokojovat potřeby trhů a společnosti, zapojit široké spektrum zainteresovaných stran, rozšiřovat normy a podporovat jejich uplatňování.

Aby organizace zajistila vysokou kvalitu norem, musí vynikat ve své základní činnosti – tvorbě norem (kam patří uplatňování správných normalizačních postupů včetně těch, které stanovila Světová obchodní organizace) a stejně tak musí zajistit, že dokáže vytěžit co nejvíce ze své neocenitelné sítě národních členů.

Pro období 2016–2020 „tvorba špičkových norem prostřednictvím globálního členství v ISO“ znamená:

VYNIKÁNÍ V ZÁKLADNÍ ČINNOSTI – TVORBĚ NOREM

- Vypracovávat normy, které jsou důležité pro trh a odpovídají potřebám průmyslu, regulátorů, spotřebitelů i ostatních zainteresovaných skupin
- Zlepšovat zpracování norem z hlediska ucelenosti, účinnosti a včasnosti na základě správného řízení projektů, technické, redakční a procedurální důslednosti a účinné informační a komunikační podpory
- Zajistit, že odborníci nebudou ztrácet ze zřetele uživatele norem ISO
- Posílit schopnost komisí ISO a jejich vedoucích budovat konsenzus mezi odborníky z různých zemí, kultur a kategorií zainteresovaných stran
- Zvažovat horizontální a systémové otázky pro stávající pracovní program a při rozvíjení nových oblastí
- Sdílet nástroje a technologie k usnadnění práce ISO na tvorbě norem

ÚPLNÉ VYUŽITÍ POTENCIÁLU ČLENSKÉ SÍTĚ ISO

- Budovat kapacitu členů, aby se zajistilo, že mohou být nápomocní svým trhům, od zapojení zainteresovaných stran až po šíření norem
- Sbírat, sdílet a dále rozpracovávat osvědčené postupy jednotlivých členů na podporu excelence systému ISO, např. podporovat regionální spolupráci a lepší propojení mezi členy
- Využívat vztahy mezi členy pro identifikaci nových potřeb pro vznik norem, které odpovídají potřebám trhu

Existující zapojení a spolupráce

- Strategie uvádí, že prostřednictvím svých národních členů dokáže ISO identifikovat a uspokojovat potřeby trhů a společnosti, zapojit široké spektrum zainteresovaných stran, rozšiřovat normy a podporovat jejich uplatňování. K tomu se podařilo již před více lety založit v ČR systém koordinace zapojení spotřebitelů pro oblast ISO COPOLCO, jenž každoročně zadává a využívá ÚNMZ jako člen ISO COPOLCO. Koordinaci v rámci úkolů podpory standardizace zajišťuje SČS/KaStan. Tento systém svým dílem přispívá k naplňování vize ISO COPOLCO a měl by tedy být dále nejen udržován, ale i rozvíjen. Pro ÚNMZ je to zcela konkrétní a velmi doložitelný důkaz naplňování zásady podpory zapojování spotřebitelů do procesů normalizace.
- Naplňování cíle „Zvažovat horizontální a systémové otázky pro stávající pracovní program a při rozvíjení nových oblastí“ napomáhá existence Národního „sektorového“ programu priorit pro zapojení spotřebitelů do normalizace, jehož průběžné plnění je diskutováno výše. Tento dokument se letos stal východiskem a součástí nově vypracované Koncepce 21.

- Program je sice prioritně připravován na základě plánů a programů ISO COPOLCO, ANEC, EK, CEN, CLC atd., ale jeho vyhodnocování zároveň slouží jako základ pro zpětnou vazbu při navrhování nových položek plánů na evropské a globální úrovni.
- Strategický směr 2 rovněž předpokládá, že členové ISO budou podporovat regionální spolupráci a lepší propojení mezi členy. Evropská normalizace je provázána i spoluprací s Evropskou komisí, její rámec je upraven více dokumenty. Před několika lety byl přijat „balíček pro evropskou normalizaci“²; na jeho naplňování se SČS/KaStan podílely realizací více úkolů. V minulém roce různé zainteresované strany včetně EK podepsaly dokument o společné iniciativě pro evropskou normalizaci (JIES), která má přispět k dalšímu prohloubení spolupráce zainteresovaných stran. Oba dokumenty jsou zásadními východisky zmíněné koncepce.
- ČR/ÚNMZ má s čím přispět k cíli ‚Sbírat, sdílet a dále rozpracovávat osvědčené postupy jednotlivých členů na podporu excellence systému ISO, např. podporovat regionální spolupráci a lepší propojení mezi členy‘. Model Kabinetu, rozvíjený v minulých letech, byl na více mezinárodních platformách a úrovních prezentován (newsletter ISO COPOLCO a ANEC, plenární zasedání ISO COPOLCO a další); v letošním roce vydal KaStan dvojjazyčnou publikaci k přiblížení Koncepce 21. Byla a ještě do konce roku bude prezentována na více domácích i zahraničních platformách.
- Na webu www.top-normy byla vytvořena (2017) nová sekce „Dotazy a podněty“; nástroj slouží mj. i k informování o oblastech, u nichž se jeví absence norem.

Návrhy k příštímu zapojení a spolupráci

- V návaznosti na bod výše: *Sbírat, sdílet a dále rozpracovávat osvědčené postupy jednotlivých členů na podporu excellence systému ISO, např. podporovat regionální spolupráci a lepší propojení mezi členy* bude dále pokračováno ve zviditelňování našeho modelu „českého osvědčeného systému“ (distribucí publikace zmíněné v předcházejícím odstavci, či jinými prostředky).
- Nově zpracovaná Koncepce 21 zahrnuje systémová opatření k podpoře tohoto strategického směru. SČS/KaStan jsou připraveny se podílet na naplňování cílů a konkrétních opatření Strategické vize pro evropské normy a Společné iniciativy pro evropskou normalizaci (JIES), a to zejména ohledně zvyšování účinného zapojení do procesů, edukativních aktivit zaměřených na různé cílové skupiny, včetně mládeže, atd.

3. Zapojení zainteresovaných stran a partnerů

Účinné a široké zapojení jednotlivých zainteresovaných stran je zásadní pro zachování důvěryhodnosti organizace ISO a významu mezinárodních norem. Je proto třeba zajistit, aby všichni členové ISO byli schopni nejen účinně spolupracovat s globálními a regionálními partnery, ale dokázali také úspěšně zajistit účast všech (svých) zainteresovaných stran. Jednotlivé zainteresované strany musí vidět svého národního člena jako prostředníka do ISO, jako organizaci, která je spolu s ostatními národními zainteresovanými stranami zapojí do významných záležitostí a propojí do globální debaty o normách. ISO musí jednotlivým zainteresovaným stranám jednoznačně ukázat svou hodnotu.

² Zejména: Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Strategická vize pro evropské normy – další pokroky v posílení a urychlení udržitelného růstu evropského hospodářství do roku 2020 - KOM(2011) 311 v konečném znění; a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci, (...)

Pro období 2016–2020 „zapojení zainteresovaných stran a partnerů“ znamená:

- Zlepšovat spolupráci členů ISO se zainteresovanými stranami s přihlédnutím k úrovni jejich vývoje, očekávaným výsledkům v ISO, národním strategickým prioritám, potřebám jazykovým a překladovým, a rovněž k příležitostem regionální spolupráce
- V procesu tvorby norem ISO posílit přispívání co největšího počtu členů a jejich zainteresovaných stran, včetně (dosud) málo zastoupených skupin
- Zapojit nejlepší odborníky do neustále se rozrůstajícího seznamu důležitých oblastí, které zohledňují globální výzvy, a co nejlépe tento cenný zdroj znalostí využít
- Podpořit důvěryhodnost ISO a zlepšovat její přitažlivost pro zainteresované strany, včetně spolupracovníků z mladší generace
- Posílit vysledovatelnost norem a zdůrazňovat ty potřeby zainteresovaných stran, které vedly k jejich tvorbě
- Spolupracovat s klíčovými globálními a regionálními partnerskými organizacemi s jasným účelem a přínosem (např. IEC, ITU)
- Propojit se s akademickými kruhy a výzkumnými centry k zajištění silné vazby mezi normami a inovacemi

Existující zapojení a spolupráce

- Pro dosažení cíle „účinného a širokého zapojení jednotlivých zainteresovaných stran“ (na mezinárodní a evropské úrovni) je zásadní a k účelu systematické podpory zapojení spotřebitelů do normalizace již fungující obecně prospěšná společnost Kabinet pro standardizaci (KaStan).
  - o Během let (od r. 2010) se podařilo „mnohé“ a s ohledem na reálně dostupné finanční prostředky je funkce KaStan nepochybným úspěchem.
  - o KaStan funguje nyní jako poměrně stabilní subjekt, který vykazuje řadu výsledků a výstupů (komentovaných na jiných místech tohoto rozkladu. Novým rámcem a východiskem pro působení SČS/KaStan se stala Koncepce 21 zmíněná několikrát v předcházejícím.
  - o Nízký, byť vícezdrojový rozpočet (1-1,5 mil. Kč) umožňuje držení jen velmi nízkého stavu pracovníků (fyzicky 2, v přepočtu 1), kteří se tak mohou soustředit jen na vybrané dílčí priority a aktivity; ambice širší koordinační práce na zapojení spotřebitelů v různých oblastech a oborech zůstává jen ambicí do budoucna a je nezbytným aspektem naplňování koncepce. Součástí zdrojů činnosti KaStan je i podpora úkolů z rozpočtu ÚNMZ, resp. nově zřízené České agentury pro standardizaci.
- Příklady konkrétního dosavadního zapojení spotřebitelů do naplňování strategie ve vztahu ke strategickému směru 3 (Zapojení zainteresovaných stran a partnerů) a konkrétním vybraným opatřením vyplývají z komentování ostatních částí strategie.

Návrhy k příštímu zapojení a spolupráci

- Nově zpracovaná Koncepce 21 zahrnuje systémová opatření k podpoře tohoto strategického směru. Zdůrazňujeme následující aspekty:

- Hledat takovou finanční a technickou podporu pro rozvoj činností KaStan, aby činnosti zapojení spotřebitelů do standardizace byly systematické, soustavné a z hlediska oborů mohly pokrýt co nejširší spektrum.
- Hledat podporu pro rozšíření zapojení SČS/KaStan do pracovních struktur ANEC a ISO COPOLCO (náklady na odborné - personální zázemí, ale i cestovné, technické zázemí atd.).
- Vydávat postupně soubor oborově/sektorově orientovaných metodických publikací zaměřených na normalizaci a zapojení zástupců spotřebitelů v procesu normalizace.
- Pravidelně aktualizovat seznam mezinárodních dokumentů a norem (ISO/IEC, CEN/CLC aj.), které mají přímý vztah k zájmům spotřebitele a navrhovat je k překladu (zejména v rámci struktury ÚNMZ).
- Pokračovat v aktivitách ke zviditelnění normalizace – publikace, semináře, konference a hledat inovativní formy takového zviditelnění (např. viz následující).
- Nabídnout (znovu, bylo tak již činěno několikrát) k realizaci projekt e-learningového vzdělávání o normách a normalizaci pro mladé (na základě ISO).

4. Personální a organizační rozvoj

Nejdůležitějším zdrojem ISO jsou její členské organizace a jejich sítě odborníků. ISO bude proto investovat do budování kapacity všech svých členů, a to na personální i organizační úrovni, prostřednictvím vzdělávacích, výzkumných a vývojových řešení. Tyto snahy zahrnují předávání znalostí mladší generaci odborníků.

Pro období 2016–2020 „personální a organizační rozvoj“ znamená:

- Členům ISO poskytovat řešení k budování jejich kapacity, s přihlédnutím k jejich strategickým prioritám, kultuře a hospodářskému rozvoji
- Poskytovat příležitosti pro členy ISO, aby mohli lépe vymezit, budovat a řídit svou účast v činnosti ISO
- Zpracovávat pracovní programy podle konkrétních individuálních a regionálních potřeb dalšího rozvoje kapacit různých členů ISO
- Rozvíjet partnerské vztahy a užší spolupráci:
  - Se členy ISO v otázkách sdílení národních poznatků a rozvoje
  - S mezinárodními a regionálními organizacemi za účelem budování kapacit ku prospěchu členů ISO
- Provádět *Akční plán ISO pro rozvojové země pro období 2016–2020*

Existující zapojení a spolupráce

- Tato priorita rozvíjí uvedené v předcházející prioritě.

5. Využívání technologií

Špičkové technologie, posuny v demografické struktuře, měnící se sociální chování a nové pracovní postupy založené na spolupráci staví všechny organizace před nové požadavky a příležitosti. Proměňuje se rovněž tradiční pojetí přijímání a využívání informací, a také pojetí jejich zveřejňování či souvisejících autorských

práv. Dopad těchto změn je zvláště významný pro ty globální podniky, pro které představují informace základ veškeré činnosti. Jednou z takových organizací je také ISO.

Pro období 2016–2020 „využívání technologií“ znamená:

- Investovat do řešení, která usnadňují zapojení zainteresovaných stran a umožňují snadný přístup k obsahu přes síť členů ISO; členové tím získají možnost poskytovat své služby jednotlivým zainteresovaným stranám a uživatelům norem novými způsoby
- Poskytovat vylepšená rozhraní pro data a dokumenty a lepší „kompletní“ možnosti pro členy z hlediska národní implementace technologických řešení ISO
- Vyvíjet řešení, která jsou otevřená, přizpůsobitelná a odolná a odpovídají skutečným průmyslovým trendům a technologickému vývoji
- Podporovat členy ISO při zpracování, zveřejňování, vyhledávání, zpřístupňování, připomínkování a využívání digitálního obsahu ISO a při jeho ochraně

Existující zapojení a spolupráce

- Tuto prioritu, samozřejmě velmi důležitou, z pozice SČS/KaStan či spotřebitelů obecně nepovažujeme za potřebné komentovat.

6. Komunikace

Pracovníci s rozhodovacími pravomocemi ve veřejném i soukromém sektoru, stejně jako všechny zainteresované strany a široká veřejnost si musí být vědomi hodnoty a dopadů mezinárodních norem. Pro splnění tohoto cíle je klíčová členská síť ISO s podporou Ústředního sekretariátu ISO. Vedle své úlohy coby národních normalizačních orgánů členové ISO „představují ISO“ ve své zemi a jsou motorem komunikace s jednotlivými skupinami, které mají o normy zájem a jsou jimi ovlivněny.

Pro období 2016–2020 „komunikace“ znamená:

- Připravovat vysoce kvalitní, účinné a snadno srozumitelné komunikační materiály s využitím celé řady médií k použití pro členy ISO
- Využívat propojení médií, komunikační technologie a sociální sítě ku prospěchu komunity ISO
- Pomáhat členům při budování pevných vztahů s národními vládami, místními podniky a vedoucími představiteli klíčových skupin zainteresovaných stran
- Zajišťovat konzistentní informační tok o otázkách, které mají pro ISO strategický význam, včetně hodnoty, výhod a dopadů mezinárodních norem
- Aktivně se účastnit klíčových akcí, jako jsou národní, regionální a mezinárodní konference, na pomoc při prosazování užívání mezinárodních norem
- Podporovat účinnou komunikační síť, která napomáhá aktuální a spolehlivé výměně informací mezi členy ISO a účinné komunikaci s partnerskými organizacemi

Existující zapojení a spolupráce

- SČS/KaStan navázaly, udržují a snaží se rozvíjet velmi úzký vztah se členem ISO za ČR - ÚNMZ. Staly se pevným článkem v komunikační strategii ÚNMZ ve vztahu ke spotřebitelům, ale nejen – SČS/KaStan oslovují i MSP, samosprávu atd.
- SČS/KaStan mají zástupce v poradních a pracovních strukturách ÚNMZ, ale i v orgánech dalších subjektů, které mají vztah k procesům normalizace, např. Českého institutu pro akreditaci Odborné sekce Rady kvality pro infrastrukturu kvality.
- Zástupce SČS/KaStan se zúčastnil (případně i aktivně vystoupením), akcí pořádaných ÚNMZ, např. při příležitostech Světového dne technické normalizace, atd.
- K příležitosti tohoto dne letos pořádaly SČS/KaStan vlastní osvětovou akci k tématu Smart Cities.
- SČS/KaStan pořádalo pod vlastním odborným a organizačním vedením několik dalších akcí (kulatých stolů apod.) cílených na zviditelnění normalizace, např. – turistické služby, otevíratelnost obalů, kvalita potravin aj.
- Rozvíjeny jsou formy e-komunikace (web, e-žurnál ad.).

Návrhy k příštímu zapojení a spolupráci

- Udržování a rozvoj stránek www.top-normy.cz, které slouží SČS/KaStan jako základní komunikační prostředek s partnery, technickou veřejností atd. ve věci technických norem, jejich významu, prosazování jejich užívání, ohledně informací o vývoji v normalizaci o připravovaných a uskutečněných akcích.
- Nově zpracovaná Koncepce 21 zahrnuje systémová opatření k podpoře tohoto strategického směru.

Příloha 6 Přehled dokumentů ISO/IEC a CEN/CLC ve vztahu ke spotřebitelským zájmům, rozklad

a) Seznam pokynů ISO IEC ve vazbě k zájmům konečného spotřebitele

Označení	Název	Veřejně dostupný anglický originál	Zaveden v	Návrh dalšího postupu
Guide ISO/IEC 14:2003	Purchase information on goods and services intended for consumers <i>(Informace pro spotřebitele o nakupovaném zboží a službách)</i>	-----	-----	V revizi. Zavedení bude uváženo po vydání aktualizované verze
Guide ISO/IEC 37:2012	Instructions for use of products by consumers <i>(Návody pro použití výrobků spotřebitelem)</i>	-----	-----	Pokyn je z roku 2012, zatím se neaktualizuje. Doporučujeme jeho vydání překladem jako TNI.
Guide ISO/IEC 41:2003	Packaging – Recommendations for addressing consumer needs	-----	TNI Pokyn ISO/IEC 41 <i>Obaly a balení – Doporučení pro řešení potřeb zákazníků</i>	V revizi. KaStan se podílí na řešení.
Guide ISO/IEC 46:2017	Comparative testing of consumer products and related services – General principles <i>(Srovnávací testování spotřebitelských výrobků a souvisejících služeb – Obecné zásady)</i>	-----	Vyjde jako TNI Pokyn ISO/IEC 46 Srovnávací zkoušení spotřebních výrobků a souvisejících služeb – Obecné zásady	KaStan je pověřen překladem.
Guide ISO/IEC 50:2014	Safety aspects – Guidelines for child safety <i>(Bezpečnostní hlediska – Směrnice pro bezpečnost dětí)</i>	ANO	-----	Doporučujeme jeho vydání překladem jako TNI.
Guide ISO/IEC 51:2014	Safety aspects – Guidelines for their inclusion in standards	ANO	TNI Pokyn ISO/IEC 51 <i>Bezpečnostní hlediska – Směrnice pro jejich začlenění do norem</i>	---
Guide ISO 64:2008(E)	Guide for addressing environmental issues in product standards	ANO	-----	-----
Guide ISO/IEC 71:2014(E)	Guide for addressing accessibility in standards	ANO	-----	Doporučujeme jeho vydání překladem jako TNI.
Guide ISO/IEC 74:2004	Graphical symbols – Technical guidelines for the consideration of consumers' needs	ANO	TNI Pokyn ISO/IEC 74 <i>Grafické značky – Pokyny pro uvažování potřeb spotřebitelů</i>	V revizi. Zavedení bude uváženo po vydání aktualizované verze.
Guide ISO/IEC 76:2008	Development of standards for services –	ANO	TNI Pokyn ISO/IEC 76 <i>Tvorba norem pro služby – Doporučení</i>	V revizi. SČS/KaStan se do revize zapojí formou připomínkování návrhu.

	Recommendations for addressing consumer issues		<i>pro zohlednění zájmů spotřebitelů</i>	
Guide ISO 82: 2014(E)	Guidelines for addressing sustainability in standards	ANO		Doporučujeme jeho vydání překladem jako TNI.
IEC GUIDE 110, Edition 2.0 2014-04	Home control systems – Guidelines relating to safety			Po ověření obsahu uvažovat o překladu
IEC Guide 119 Edition 1	Preparation of energy efficiency publications and use of basic energy efficiency publications and group energy efficiency publications			Po ověření obsahu uvažovat o překladu
Anglický originál označených dokumentů je veřejně dostupný na webových stránkách ISO .				

b) Pokyny ISO/IEC umístěné na webu ISO veřejně přístupné

22 Pokynů ISO/IEC umístěných na webu ISO a volně přístupných v angličtině (stav k 14. 7. 2017)

<http://isotc.iso.org/livelink/livelink?func=ll&objId=8389141&objAction=browse&sort=name>

Název	Změněno
ISO_Guide_64_2008(E) - Guide for addressing environmental issues in product standards .pdf	2014-10-09
ISO_Guide_78_2012(E) - Safety of machinery -- Rules for drafting and presentation of safety standards.pdf	2014-10-09
ISO_Guide_82_2014(E) - Guidelines for addressing sustainability in standards.pdf	2014-10-09
ISO_Guide_82_2014(E)_new_format - Guidelines for addressing sustainability in standards.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_21-1_2005(E) - Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables - Part 1, Adoption of International Standards.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_21-2_2005(E) - Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables -- Part 2, Adoption of International Deliverables other than International Standards.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_2_2004_(Multilingual) - Standardization and related activities -- General vocabulary.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_23_1982(E) - Methods of indicating conformity with standards for third-party certification systems.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_50_2014(E) - Safety aspects -- Guidelines for child safety in standards and other specifications.pdf	2014-12-12
ISO_IEC_Guide_51_2014(E) - Safety aspects -- Guidelines for their inclusion in standards.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_63_2012(E) - Guide to the development and inclusion of safety aspects in International Standards for medical devices.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_71_2014(E)_Guide for addressing accessibility in standards.pdf	2014-12-03
ISO_IEC_Guide_74_2004(E) - Graphical symbols -- Technical guidelines for the consideration of consumers' needs.pdf	2014-10-09

ISO_IEC_Guide_75_2006(E) - Strategic principles for future IEC and ISO standardization in industrial automation.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_76_2008(E) - Development of service standards -- Recommendations for addressing consumer issues.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_98-1_2009(E) - Uncertainty of measurement -- Part 1, Introduction to the expression of uncertainty in measurement.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_98-3_2008(E) - Uncertainty of measurement -- Part 3, Guide to the expression of uncertainty in measurement (GUM,1995).pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_983_2008_Suppl_1_2008_Cor_1_2009(E).pdf	2009-09-16
ISO_IEC_Guide_98-3_2008_Suppl_2_2011(E) - Extension to any number of output quantities.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_98-4_2012(E) - Uncertainty of measurement -- Part 4, Role of measurement uncertainty in conformity assessment.pdf	2014-10-09
ISO_IEC_Guide_99_2007_(Bilingual) - International vocabulary of metrology -- Basic and general concepts and associated terms (VIM).pdf	2014-10-09

c) Rozklad k pokynům CEN/CENELEC které jsou v bezprostředním vztahu k zájmům a ochraně spotřebitele

Pokyny CEN/CENELEC a Pokyn CEN zohledňující zájmy spotřebitelů

Označení	Název	Zaveden v	Návrh dalšího postupu
Guide CEN-CENELEC 2:2001	Consumer interests and the preparation of European Standards		
Guide CEN-CENELEC 6:2014	Guide for addressing accessibility in standards		Doporučuje se k překladu.
Guide CEN-CENELEC 11:2012	Product information relevant to consumers Guidelines for standard developers <i>Informace o výrobku určené spotřebitelům</i> <i>Směrnice pro zpracovatele norem</i>	Překlad zajištěný KaStan v roce 2016 je dostupný na webu ÚNMZ http://www.unmz.cz/urad/pokyny-cen-a-cenelec-zohlednujici-zajmy-spotrebitelu-r989	
Guide CEN-CENELEC 14:2009	Child safety guidance for its inclusion in standards		Prověří se aktuálnost ve vztahu k obdobnému pokynu ISO/IEC.
Guide CEN 15:2012	Guidance document for the development of service standards <i>Návod pro vypracování norem pro služby</i>	Překlad zajištěný KaStan v roce 2016 je dostupný na webu ÚNMZ http://www.unmz.cz/urad/pokyny-cen-a-cenelec-zohlednujici-zajmy-spotrebitelu-r989	

CEN Guide 16:2017	Guide for addressing chemicals in standards for consumer-relevant products, Edition 1, 2017-07-19		Doporučuje se k překladu.
CEN-CENELEC, GUIDE 25	The concept of Partnership with European Organizations and other stakeholders; Edition 2, July 2017		Doporučuje se k překladu.